

Poliittinen päätöksenteko (alkuperäinen otsikko)

Vaasaan tarvitaan pormestari (lehden toimitus muutti otsikon tällaiseksi)

Vaasassa siirryttiin reilu puoli vuotta sitten järjestelmään, jossa kaupungin johtaviksi virkamiehiksi valittiin poliittisesti sitoutumattomat johtajat.

Aika monet kuntapäättäjät Suomessa uskovat kunnallisessa johtamisessa pormestariin. Vaasassakin keskusteltiin jonkin verran ennen nykyisen kaupunginjohtajan valintaa pormestariin, mutta se ei lyönyt ajatuksena läpi. Näillä näkymin kaupungin johtavilla virkamiehillä on edessään kymmeniä työvuosia viroissaan. Vertailuna voidaan todeta, että yrityksissä johto vaihtuu säännöllisin väliajoin.

Tutkimusten mukaan henkilö antaa parhaan työpanoksensa viidessä -kuudessa vuodessa, sama luultavasti koskee myös virkamiehiä. Tätä taustaa vasten kunnissa tarvitaan pormestariin, sillä se tuo säännöllisin väliajoin uutta potkua ja aktiivisuutta kaupungin johtoon.

Vaasan pormestariin voisi olla seuraavan valtuustokauden alusta ns. Turun malli, jossa on vahvistettu poliittista johtajuutta ja päätöksentekoa siten, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja on kokopäivätoiminen puheenjohtaja.

Miksi sitten poliittinen ohjaus ja johtajuus ovat tärkeitä?

Kokopäivätoimista poliittista johtajaa tarvitaan jokapäiväisessä toiminnassa, sillä kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja eri lautakuntien puheenjohtajat saavat jatkuvasti kutsuja erilaisiin kaupunkimme kehittämistilaisuuksiin tai yhteistyötapaamisiin ym. Näihin tilaisuuksiin on työssäkäyvän luottamusmiehen lähes mahdoton osallistua.

Päätoiminen kaupunginhallituksen puheenjohtaja voisi vaikuttaa nykyistä paljon enemmän päätösten valmisteluun hyvässä yhteistyössä virkamiesten kanssa. Päätoiminen kaupunginhallituksen puheenjohtaja valvoo ja vastaa, että poliittinen tahto eli kuntalaisten tahto toteutuu päätösten valmistelussa ja tietenkin myös itse päätöksissä.

Voiko tällainen malli toimia? Turussa malli on jo toiminut jo varsin pitkään, miksipä ei Vaasassakin? Jos se ei toimisi Turussa, siitä olisi varmaan jo luovuttu. On tietenkin sovittava pelisäännöt kuinka toimitaan. Valta ja vastuut on jo määritelty, joten niistä ei tarvitse sopia.

Tarvitaan myös puolueiden välinen poliittinen sopimus eli valtuustosopimus, joka on ikään kuin hallitussopimus, jolla sovitaan keskeiset tavoitteet valtuustokaudelle. Valtuustosopimuksen avulla voidaan saada esimerkiksi nykyistä paremmat terveystaloudet tai vaikkapa musiikkitalo Vaasaan. Nykyisin valtuustosopimuksen korvaavat jokavuotiset joulukuun budjettikokouksessa pidetyt "arpajaiset" jossa muutaman tunnin aikana äänestetään Vaasan keskeiset kehityssuunnat niin rakentamisessa kuin palvelujenkin kehittämisessä. Yksi syy Vaasan kaupungin henkilöstön kasvuun on tämän kaltaisessa päätöksentekoprosessissa.

Valtuustokauden kattava poliittinen sopimus tulisi tehdä kaikesta huolimatta, mennäänkö Turun malliin tai ei.

Seppo Rapo
Kok. Valtuustoryhmän pj.
Vaasa

Julkaistu Sanomalehti Pohjalaisessa 17.03.2012

Tässä linkki juttuun: http://www.pohjalainen.fi/mielipide/yleis%C3%B6lt%C3%A4/vaasaan-tarvitaan-pormestari-2Seppo+Rapo%22&days=365&showResults=true&category_16=Online.Yleisolta

Kirjoitus käynnisti seuraavien päivien lehdessä jälkikeskustelun jossa haastateltiin eri puolueiden edustajia.

Seuraavilla sivuilla sanomalehti Pohjalaisen tekemä juttu em. kirjoitukseni aiheesta.
Kirjoitukseni löytyy myös sivustoni kohdasta Kirjoitukset.

POHJALAINEN

Irtonumero 2€
91. numero
110. vuosikerta
Puh: (06) 247 7930

www.pohjalainen.fi

Kielikylpyoppilas Riku Kaataja osaa jo 10-vuotiaana ruotsia, englantia ja ranskaa. 11

Aina avioero ei suju niin kuin pitäisi, ei ainakaan jos vanhemmat ovat erimieltä lastensa tulevaisuudesta. Uudesta sovittelumenettelystä odotetaankin ratkaisua moneen riitaisaan eroon. 2

Sää on pilvinen ja ajoittain sataa lunta. Koillisenpuoleinen tuuli on kohtalaista. Lämpötila kohoaa nollan vaiheille. 11

Antiikkiesineitä ei osteta enää hyllylle pölyttymään, vaan ne tuunataan uusiokäyttöön. 15

Tuomo Puumala ei saa enää rauhaa kysyjiltä

Mari Kiviniemen väistymisen ruuhkautti Puumalan puhelimen.

PIRJO RAUTIO

POHJALAINEN Keskustan varapuheenjohtaja ja toisen kauden kansanedustaja **Tuomo Puumala** Kokkolasta on nyt totisessa helteessä. Kun **Mari Kivi-**

niemi ilmoitti sunnuntai-iltana väistyvänsä keskustan puheenjohtajan paikalta, alkoi Puumalan puhelin soida.

- Huikeaa. Tässä suhteessa tilanne tietenkin muuttui.

Hän myönsi, ettei ole eläissään saanut puolentoista tunnin aikana kentältä niin paljon puheluja ja viestejä kuin Kivi-

niemen ilmoituksen jälkeen.

- En muuta aikatauluani. Vastaus tulee vasta pääsiäisviikon jälkeen, ilmoittaa vetoajille huomenna 30 vuotta täyttävä maisterimies Puumala.

Hän korostaa, ettei mieti ki-saa, vaan tehtävää.

- Kysyn itseltäni, onko nyt oikea hetki. Kuuntelen myös lä-

heisiäni.

Ilmoitus yllätti Puumalan täysin. Hän ei halunnut illalla arvella syitä, koska ei ollut puhunut Kiviniemen kanssa.

Puumala ei epäile, etteikö ehdokkaita johtoon nyt tulisi.

Samaa mieltä ovat pohjalaiskansanedustajat **Lasse Hautala** ja **Mikko Savola. Sivu 9**

Tuomo Puumalan (kesk.) aikataulu ei muutu. "Vastaus tulee pääsiäisen jälkeen, kuten olen jo aiemmin luvannut." KUVA: HARRI TOIVOLA

Pormestarimalli ei käy Vaasalle

JARI JURKKA

VAASA Kuntaremontti on kuohuttanut kansaa jo kuukausia ja seuraava puheenaihe on niin sanottu pormestarimalli. Kunnallishallinnossa on aina olemassa jännite korkeiden virkamiesten vallan ja luottamushenkilöiden vallan välillä.

Vaasassa luottamusmiesten valtaa haluaa painottaa kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja **Seppo Rapo**. Hänen mukaansa Vaasassa pitäisi ottaa käyttöön yksi sovellutus pormestarimallista. Rapo sanoo, että kaupungin hallituksen puheenjohtajan asemaa on parannettava ko-

koikaistamalla tehtävöiden henkilö voisi valtuustossa virkamiesten kunnolla ja osallistua siinä tilaisuuksiin sekä tää yhteyksiä kuntalais-

Rapon pormestari kuuluu myös valtuustomus, jossa puolueetvät kauden alussa tärke kaupungin tavoitteet jätyslinjat. Näiden toteutuksen valvominen olisi kiheenjohtajan tärkeitä viä.

Rapo saa osittaista kahdesta muusta st valtuustoryhmästä, m se pormestarimallitään. **Sivu 4**

Kreikka luovuttaa
loistoristeilijän Merenkurkkuun
Koulutuspakka on tuonut
sakot lähes sadalle
Alkon lasipullojen
palautuspaikkoja rutkasti lisää

Luetuimmat jutut netissä: www.pohjalainen.fi

Löfroth palkittiin kultaisella ansiomerkillä

VAASA Krister Löfroth on palkittu Suomen Ammattivalokuvaajien ry:n kultaisella ansiomerkillä hänen monivuotisesta työstään yhdistyksen hyväksi. Palkitse-

minen tapahtui SAV:n kevätpäivien yhteydessä. Löfroth toimii kuvauspäällikkönä Seppälän Valokuvaamossa Vaasassa. Kunnianosoitus on jo toinen samaan

ryhtykseen. Seppälän Valokuvaamon Heikki Seppälälle luovutettiin kultainen ansiomerkki liiton viime vuoden tapahtumassa.

Pormestarille ei, mutta kh:n puheenjohtajasta osa-aikainen

JARI JURKKA
VAASA Kuntaremontti on kuohuttanut kansaa jo kuukausia, mutta pinnan alla muhii myös hallinnon uudistus, niin sanottu pormestari malli.
Mallilla halutaan siirtää valtaa takaisin luottamusmiehille. Kun kuuntelee Vaasan suurten valtuustoryhmien johtajia, niin lähellä on tilanne, että Vaasan kaupunginhallituksen puheenjohtaja hoitaa jatkossa tehtäviään puolipäiväisenä ja nykyistä suuremmalla korvauksella.
Pormestari mallia on pitänyt Vaasassa esillä kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja **Seppo Rapo**. Hänen mukaansa malli ja siihen liittyvä valtuustoposimus toisivat kaupungin hallintoon dynamiikkaa ja poliittista ohjausta.
Poliittisen ohjauksen puute on ollut yksi syy siihen, että kaupungin henkilöstömäärä on ryöpsähtänyt suureksi. Aiemmin budjettivaltuustoissa virkapaketteja koottiin kokouspaineissa ja -kiireessä vähän sulle mulle periaatteella.
- Valtuusto ei ole se paikka, jossa parhaiten osataan arvioida muutaman työntekijän sijoittamista jonnekin, Rapo sanoo.
Hänen mukaansa kokoaikais- ta puheenjohtajaa tarvitaan valmistelemaan asioita virkamies- ten kanssa ja osallistumaan eri tilaisuuksiin kaupungin edustajana.
- Kuntaliitoshanke on hyvä esimerkki poliittisesta asiasta, joka kuuluu poliitikoille. Puheenjohtajan pitää katsoa asioita isosta perspektiivistä ja pitää kuntalaisten etu mielessä, Rapo selvittää.
Demareiden valtuustoryhmän puheenjohtaja **Erkki Teppo** ei näe nyt tarvetta pormestari malliin eikä muihinkaan muutoksiin.
- Meillä on juuri uusittu hallintomalli uusine johtajineen, joten katsotaan nyt mitä saadaan aikaiseksi.
Tepon mukaan pormestaria ei tarvita, mutta kaupunginhallituksen puheenjohtajan koko-

PORMESTARIMALLI

Pormestari malli viittaa kunnallishallinnon muotoon, jossa kunnan ylintä valtaa käyttää päätoiminen luottamushenkilö, pormestari.
Nykyään suurimmassa osassa Suomen kuntia on virkajohtajat, kunnan- tai kaupunginjohtajat, joilla on valmisteluvallta, mutta todellisuudessa myös paljon poliittista valtaa.
Kunnan- tai kaupunginhallituksella on kuitenkin poliittinen vastuu, koska kunnan hallinnon "päämies" eli äänestäjäkunta vaikuttaa vaalien kautta ainostaan luottamushenkilöjohtoon.
Kuntalaki antaa mahdollisuuden myös pormestari- vaihtoehtoon. Lisäksi menneillä on pormestari mallin kehittämiseen tähtäviä kokeiluja ja selvityshankkeita.
Pormestari malli on käytössä muun muassa Tampereella. Pormestari malli ei sinänsä ole kuvaus yhdestä hallinnon muodosta, koska malleja on itse asiassa monta.
Keskeistä kaikissa malleissa on kuitenkin luottamushenkilö ylipäätään vallankäyttäjänä.

päiväistäminen saa kannatusta.
- Voitaisiin ajatella vähintään puolipäiväistämistä, koska kylä puheenjohtajan tehtävä vaatii aikaa, hän sanoo.
Tepon mukaan Vaasassa virkamies- ja luottamus miesvallan välinen tasapaino on kunnossa ja yhteistyö sujuu. Muutama vuosi sitten otettiin käyttöön ennen valtuuston maanantaista kokousta pidettävä valtuustoryhmien puheenjohtajien ja virkamiesjohtajien välinen per- jantaikokous, missä kaikki tärkeät asiat käydään läpi.
- Tästä on hyviä kokemuksia ja esimerkiksi viime budjettikokous sujui vallan hyvin. On totta, että aiemmin saattoi budjet- tikokous rönsyillä ja virkoja lisääviä esityksiä ponnahti eri ryhmistä. Tulos oli joskus en-

Kaupungin asioihin osa-aikaisestikin paneutuva kaupunginhallituksen puheenjohtaja valvoisi nykytilannetta tehokkaammin poliittisten päättäjien päätösten noudattamista.
KUVA: EETU SILLANPÄÄ

nalta arvaamaton, Teppo muistelee.
Tepon mukaan oli hyvä, että Vaasassa lähdettiin hakemaan johtajia vain pätevien ja sopi-

Seppo Rapon mielestä pormestari malli toisi kaupungin johtamiseen dynamiikkaa, kun yksösvastuuta kantava henkilö valittaisiin valtuustokaudeksi. Nykyisin virkahenkilöjohtajat voivat olla viroissaan vuosikymmeniä. KUVA: AKE ROSING

vien joukosta.
- Puoluekirja ei saanut olla este, mutta sillä ei myöskään saanut virkaa.
Kaupungin johtaviksi virkamiehiä valittiinkin poliittisesti sitoutumattomat johtajat.
Hans Frantz, RKP:n valtuustoryhmän puheenjohtaja ei hankään näe tarvetta pormestari mallille.
- Tiedän, että ajatuksella on kannattajia eri puolueissa ja valtuuston puheenjohtajakin kal-

listunee siihen suuntaan, mutta Vaasan kokoisessa kaupungissa mallille ei ole tarvetta.
Hänen mukaansa kaupunginhallituksen puheenjohtajan puolipäiväistäminen seuraavalla valtuustokaudella voisi tulla kysymykseen.
- Samalla korvausta pitäisi tietysti nostaa.
Virkamiesten ja luottamusmiesten välistä valtakamppailua Frantz ei näe Vaasassa.
- Meillä yhteistyö toimii mallikkaasti, hän päättää.

Jungnerin seuraajaksi uusi ehdokas

HELSINKI Mikael Jungnerilta vapautuvalle SDP:n puoluesihteerin paikalle tuli viikonloppuna uusi tavoittelija. SDP:n kymen piirin toiminnanjohtaja Juha Kähärä pyrkii tehtävään.
44-vuotias vantaalainen Kähärä on koulutukseltaan yhteisöpedagogi. Hän toimi vuosina 1987-90 ammattiin opiskelevien liiton Sakki ry:n puheenjohtajana.
SDP:n Demokraatti-lehden mukaan puoluesihteerin paikalle ovat ilmoittaneet halunsa myös Voionmaan opiston koulutus päällikkö Antti Jehkonen ja SDP:n Pohjanmaan piirin puheenjohtaja Arttu Uhlgren.
Ehdokkaaksi lähtemistä har- kitsee myös Satakunnan demareiden puheenjohtaja Harri Lehtonen.
Kaksi vuotta sitten puoluesihteeriksi valittu Jungner ilmoitti presidentinvaalin ensimmäisen kierroksen jälkeen, ettei pyri enää toiselle kaudelle.
Jungner oli jo aiemmin sanonut, että jättää tehtävän, jos Paavo Lipposen (sd.) kannatus ei vaalissa nouse merkittävästi gallupluvuista.

Ulkomaalaiset pääsevät uusien puolueiden kannattajiksi

HELSINKI Ulkomaalaisetkin voivat vastedes toimia kannattajina, kun uutta puoluetta rekisteröidään. Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen puoluelain muuttamisesta.
Lakia muutetaan siten, että eduskuntavaaleissa ääniouk- tettujen lisäksi puolueen rekisteröinnissä kannattajina voivat olla myös kunnallisvaaleissa ja europarlamenttivaaleissa äänioukettut.
Muutoksella poistetaan puolue rekisteröinnissä edellytys, joka asettaa Suomessa asuvat EU:n muiden jäsen maiden kansalaiset eri asemaan Suomen kansalaisten kanssa.
EU-maiden kansalaiset voivat äänestää Suomessa sekä kunnallisvaaleissa että eurovaaleissa.